

Παρουσιάστηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο το σχέδιο νόμου «Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και Άλλες Διατάξεις». Η Δια Βίου Μάθηση αποτελεί στρατηγικό εργαλείο για την υλοποίηση των εθνικών πολιτικών επιλογών δίνοντας προτεραιότητα στην ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας, στην οικονομική ανάπτυξη, στην κοινωνική συνοχή και στη δημιουργία ενημερωμένων και ενεργών πολιτών.

Συμπεριλαμβάνει όλες τις μορφές μάθησης (τυπική, μη τυπική και άτυπη) σε όλες τις φάσεις της ζωής ενός ανθρώπου, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, ρυθμίζει κυρίως το χώρο που βρίσκεται πέρα από τα όρια του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος και ιδιαίτερα ρυθμίζει, την αρχική επαγγελματική κατάρτιση, τη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση και τη γενική εκπαίδευση ενηλίκων.

Συγκεκριμένα οι ρυθμίσεις στοχεύουν:
α) στην περιγραφή των δομών και των φορέων που συμβάλλουν με οποιονδήποτε τρόπο στην ανάπτυξη της Δια Βίου μάθησης στην Ελλάδα
β) στον καθορισμό του διοικητικού μοντέλου οργάνωσης της Δια Βίου μάθησης στην Ελλάδα
γ) στη θεσμοθέτηση προτύπων και μέσων για την αποτελεσματική ανάπτυξη της Διά Βίου μάθησης στην Ελλάδα και στην ποιοτική της αναβάθμιση.
δ) στη σύνδεση της Δια Βίου μάθησης με την απασχόληση

Κομβικά σημεία του σχεδίου νόμου αποτελούν:
1. Η αλλαγή του διοικητικού μοντέλου οργάνωσης με πέρασμα από ένα συγκεντρωτικό και άκαμπτο σύστημα Δια Βίου μάθησης σε ένα αποκεντρωμένο και ευέλικτο Εθνικό Δίκτυο Δια Βίου Μάθησης, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ποιότητα σε όλες τις συνιστώσες της εκπαιδευτικής διαδικασίας (εισροές, διαδικασίες, εκροές).
2. Η θέσπιση κινήτρων για τη συμμετοχή σε κάθε είδους δραστηριότητες Διά Βίου μάθησης με βασικότερο τη δυνατότητα αναγνώρισης και πιστοποίησης της μη τυπικής εκπαίδευσης και της άτυπης μάθησης μέσω της δημιουργίας του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων.

Επισυνάπτεται επεξηγηματικό κείμενο.

«Πολίτες με γνώσεις και επαγγελματίες με προσόντα»

10 ερωτήσεις – απαντήσεις

1. Ποια είναι η νέα αντίληψη –τομή για τη Δια Βίου Μάθηση στη χώρα μας;
Προωθούμε την ενιαία θεώρηση της μάθησης από την προσχολική αγωγή ως τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση/κατάρτιση και την εκπαίδευση της τρίτης ηλικίας. Η νέα αντίληψη για τη Δια Βίου Μάθηση είναι ολιστική (όλες τις μορφές μάθησης, τυπική, μη τυπική και άτυπη) και καθολική (για όλους σε όλη τη διάρκεια της ζωής).

2. Η Δια Βίου Μάθηση σχετίζεται μόνο με την απασχόληση;
Όχι στη θέση μιας μονομερούς αντίληψης που είχε εδραιωθεί μέχρι σήμερα, επιλέγουμε μια πολύπλευρη και χειραφετική αντίληψη για τη δια βίου μάθηση. Προωθούμε τη διάχυση της ΔΒΜ σε όλους και την εδραίωση μιας γενικής κουλτούρας μάθησης που θα έχει οφέλη όχι μόνο οικονομικά αλλά και κοινωνικά (άνοδος του μορφωτικού επιπέδου του γενικού πληθυσμού, κοινωνική συνοχή). Στοχεύουμε τόσο στην ενίσχυση της απασχόλησης όσο και στην ενίσχυση της ιδιότητας του ενεργού πολίτη. Θέλουμε πολίτες με γνώσεις και επαγγελματίες με προσόντα.

3. Ποιος είναι ο χαρακτήρας του νέου θεσμικού πλαισίου για τη Δια Βίου Μάθηση;
Το νέο θεσμικό πλαίσιο λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι σε όλες τις ανεπτυγμένες χώρες η ΔΒΜ αποτελεί περισσότερο ένα όραμα, μια στρατηγική και μια στάση απέναντι στη μάθηση και δε μπορεί να ρυθμιστεί μέχρι τελευταίας λεπτομέρειας μια και άπτεται πολλών πεδίων άσκησης πολιτικής (απασχόληση, έρευνα και παιδεία, περιβάλλον, πολιτισμό, δημόσια διοίκηση). Για το λόγο αυτό το σ/ν προβλέπει συλλογικά όργανα διοίκησης, στα οποία συμμετέχουν όλοι οι φορείς που δραστηριοποιούνται στο χώρο (δημόσιοι, κοινωνικοί και ιδιωτικοί).

4. Τι μοντέλο οργάνωσης θα ακολουθηθεί;
Επιδιώκουμε ένα αποκεντρωμένο μοντέλο οργάνωσης όπως σε όλη την Ευρώπη με ισχυρούς επιτελικούς φορείς διοίκησης με διακριτές αρμοδιότητες (ΓΓΔΒΜ για χάραξη πολιτικής, έλεγχο και αξιολόγηση, ΕΚΕΠΙΣ για διασφάλιση ποιότητας στις εισροές, ΕΟΠΠ για διασφάλιση ποιότητας στις εκροές, ΙΔΕΚΕ για επιστημονική υποστήριξη, ΕΚΕΠ για συμβουλευτική και επαγγελματικό προσανατολισμό) και αποκέντρωση στην εξειδίκευση του προγράμματος εφαρμογής.

5. Με ποιες διαδικασίες και σε τι χρονικό ορίζοντα υλοποιείται η αποκέντρωση;
Με πρόβλεψη μεταβατικής περιόδου μέχρι τις 31.6.2011 και πέραν αυτής, αν χρειαστεί, και διασφάλιση μεταφοράς πόρων και τεχνογνωσίας στην περιφέρεια με το Πρόγραμμα Εφαρμογής που προβλέπει ο νόμος.

6. Ποιοι φορείς έχουν ρόλο και λόγο στη ΔΒΜ και πως θα επιτυγχάνεται ο συντονισμός τους;
Δημιουργούμε το Εθνικό Δίκτυο Διά Βίου Μάθησης στο οποίο μετέχουν όλοι οι φορείς που

συμβάλλουν στη διά βίου μάθηση στη χώρα μας, όπου κι αν αυτοί υπάγονται διοικητικά και ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς τους (δημόσιοι, ιδιωτικοί και κοινωνικοί). Θα συμμετέχουν μουσεία, βιβλιοθήκες, σχολεία, πανεπιστήμια, κέντρα εκπαίδευσης ενηλίκων, Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης , συμβουλευτικές υπηρεσίες, Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης, Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης κλπ.
Το Δίκτυο δεν αποτελεί απλώς άθροισμα φορέων αλλά συγκροτημένο σύστημα δικτύωσης με κόμβους και δεσμούς που δίνουν τη δυνατότητα ανάπτυξης μη ιεραρχικών δεσμών μεταξύ φορέων του Δικτύου και τη δημιουργία περιφερειών μάθησης. Το Δίκτυο θα συντονίζεται, θα παρακολουθείται και θα αξιολογείται από τη ΓΓΔΒΜ

7. Με ποιες δομές θα έρχεται σε επαφή ο πολίτης;
Δημιουργούμε πολυδύναμες δομές σε επίπεδο καλλικράτειων δήμων στελεχωμένες με καλά εκπαιδευμένο προσωπικό, οι οποίες θα συνδυάζουν εκπαίδευση και κατάρτιση (αρχική και συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση, εξ αποστάσεως, γενική εκπαίδευση ενηλίκων) με συμβουλευτικές υπηρεσίες και επαγγελματικό προσανατολισμό. Δίνουμε τη δυνατότητα ένταξης υφιστάμενων θεσμών και δομών (Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων, Σχολές Γονέων, Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης κ.α.) στα Κέντρα Διά Βίου Μάθησης που μπορούν να δημιουργηθούν στους Δήμους ώστε να εξασφαλίζεται παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης και συμβουλευτικής υψηλής ποιότητας αλλά και να γίνεται εξοικονόμηση χρημάτων σε επίπεδο διοίκησης και υλικοτεχνικής υποδομής.

8. Θα υπάρξει ένα αξιόπιστο σύστημα πιστοποίησης των προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας;
Το μέχρι σήμερα άναρχο σύστημα παροχής βεβαιώσεων, πιστοποιητικών χωρίς καμία αξία ούτε για την αγορά εργασίας αλλά ούτε και για την εκπαιδευτική εξέλιξη των πολιτών τελειώνει εδώ. Δημιουργούμε τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων (ΕΟΠΠ), έναν νέο ανεξάρτητο φορέα που θα πιστοποιεί τα προσόντα, δηλαδή τις γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες των πολιτών θα αναλάβει τη συγκρότηση Εθνικού Πλαισίου Προσόντων. Κατ΄αυτόν τον τρόπο θα διασφαλίζεται η ποιότητα των προσόντων που αποκτούνται από τη μη τυπική εκπαίδευση (ΙΕΚ, ΚΕΚ, ΚΕΜΕ, ΕΕΣ κλπ.) και την άτυπη μάθηση (εργασιακή εμπειρία, βιωματική μάθηση). Οι μαθησιακές δραστηριότητες των εκπαιδευόμενων αλλά και η εμπειρία των εργαζόμενων θα αναγνωρίζονται και θα πιστοποιούνται. Σε φάση συγκρότησης Εθνικού Πλαισίου Προσόντων δεν είναι μόνο όλες οι ευρωπαϊκές χώρες αλλά και άλλες 120 χώρες σε όλον τον κόσμο, παίρνει τη μορφή κύματος, που θα πνίξει όσους δεν είναι έτοιμοι εγκαίρως. Η δημιουργία νέου φορέα συνοδεύεται από την κατάργηση του ΟΕΕΚ, μια και η αρχική επαγγελματική κατάρτιση (τα ΙΕΚ) για την οποία ήταν υπεύθυνος ο ΟΕΕΚ υπάγονται πλέον στη ΓΓΔΒΜ και η διαχείριση και λειτουργία τους γίνεται από τις περιφέρειες.

9. Με δεδομένες τις μέχρι σήμερα απογοητευτικές επιδόσεις της χώρας, πώς μπορούμε να αναπτύξουμε τη Δια Βίου Μάθηση στην Ελλάδα;
Η παροχή κινήτρων αποτελεί βασικό συστατικό στοιχείο της πολιτικής μας για τη Δια Βίου Μάθηση. Για το λόγο αυτό θεσπίζουμε κίνητρα όπως τη δημιουργία Ατομικού Μητρώου ΔΒΜ ώστε να παρακολουθούνται οι μαθησιακές διαδρομές των ατόμων και να καταγράφονται τα προσόντα που αποκτούνται, μέσω της συγκρότηση Εθνικού Πλαισίου Προσόντων αλλά και

δίνοντας τη δυνατότητα διασύνδεσης της τυπικής εκπαίδευσης με τη μη τυπική εκπαίδευση στη βάση σπονδυλωτών προγραμμάτων και πιστωτικών μονάδων. Παράλληλα, δίνουμε κίνητρα στους φορείς διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών καθώς συναρτάμε τη χρηματοδότηση των φορέων από την αξιολόγησή τους.
Επιλέξαμε επίσης να δώσουμε έστω και σε προγραμματικό επίπεδο και με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Εργασίας και στα πλαίσια πάντα των συλλογικών συμβάσεων κίνητρα που αφορούν εργαζόμενους όπως δικαίωμα για εκπαιδευτική άδεια, δημιουργία λογαριασμών μαθησιακού χρόνου, και δημιουργία ατομικών εκπαιδευτικών λογαριασμών.

10. Με ποιους πόρους θα χρηματοδοτείται η Δια Βίου Μάθηση;
Παράλληλα με το νόμο θα καταθέσουμε το Εθνικό Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις δράσεις διά βίου μάθησης που χρηματοδοτούνται από δημόσιους πόρους και επομένως είναι εφικτός ο προγραμματισμός, η διοίκηση, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της εφαρμογής τους.
Το Πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει τις δράσεις διά βίου μάθησης όλων των φορέων του Εθνικού Δικτύου Δια Βίου Μάθησης καθώς και δράσεις άλλων Υπουργείων με στόχο τη δημιουργία μιας συνεκτικής πολιτικής διά βίου μάθησης. Εννοείται ότι σε επιχειρησιακό επίπεδο οι φορείς καθώς και οι δράσεις που υλοποιούν εξακολουθούν να εποπτεύονται από τα Υπουργεία στα οποία ανήκουν.

Οι δράσεις αυτές χρηματοδοτούνται από :
- τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007–2013 και ιδίως το Ε.Π. «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ», το Ε.Π. «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ» και το ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση»
- τους πόρους της Αυτοδιοίκησης,
- τους ίδιους πόρους των λοιπών φορέων και επιχορηγήσεις αυτών.